

Несумњиво једна од најмалигнијих метафора, која је обележила почетак и ток крвавог разарања југословенске државе, сажета је у синтагми „говор мржње”. Нећемо, међутим, много погрешити ако кажемо да је не само ”говор мржње”, него и његова селективна и тенденциозна употреба добрим делом допринела распиривању мржње и бестијализацији трагичних сукоба југословенских народа. Иако су релевантна постратна истраживања јавног мњења белодано показала да је деведесетих година прошлог века ”говор мржње” бујао на целом простору бивше Југославије, зачудо, овај термин још увек се углавном користи као ознака ратног дискурса, који је доминирао у српским државним медијима деведесетих година XX века. То потврђује и податак да је програмски Савет РТС, следећи државну политику извињавања по сваку цену, коју је инаугурисао Борис Тадић, једини јавни сервис у региону који је упутио извињење због ширења „говора мржње”.

Корени овог отровног говора дубоки су, а настојања компетентних истраживача да прецизно утврде генезу и име творца ове злокобне језичке кованице још увек нису дали поуздане резултате. Већина упућених у савремене језичке и политичке феномене сматра да је термин „говор мржње” настао према енглеском обрасцу *hate speech*. ”Овако одређен, говор мржње јесте средство којим се у мобилизаторске сврхе служи језик политике оријентисане на ућуткивање или одстрањивање опонената, и то често у фази припрема за рат и током рата, када говору мржње припада водећа улога у оркестрирању ратне реторике.” (Бугарски)

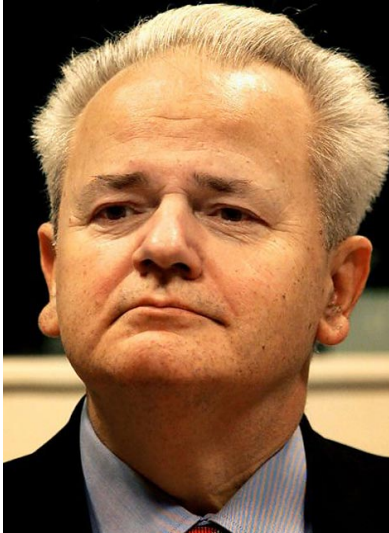
У први мах, чини се да је лако рећи шта ”говор мржње” значи, али тачно

”Говор мржње” – о селективној употреби једне синтагме

Пише: Маринко Лолић
недеља, 24 март 2013 19:06

идентификовати онога ко се у политичким борбама таквим говором служио и служи није увек сасвим једноставно. Ако пажљивије погледамо историјски контекст у којем се ова врста говора јавља, приметимо бројне парадоксе.

За највећи део не само светске, већ и великог дела српске јавности носиоцем неславне титуле најомраженије политичке личности, главним узроком и симболом трагичног разарања Југославије сматран је српски председник Милошевић. Изгледа, међутим, парадоксално да је Милошевић у светским медијима називан ”балканским касапином”, али исто тако и најснажнијим „гарантом мира” на Балкану у постдејтонском периоду. Не улазећи у то да ли у оваквим тврдњама постоји и доза истине, тешко можемо без моралних дилема прихватити употребу ових етикета.

Тек кад погледамо ко и како у политичком пољу именује носиоца ”говорамржње” ствари постају нешто јасније. И у једном и у другом случају то су пре свега најмоћнији амерички и западни медији, кључни инструменти за креирање савремене политичке слике света, а пре свега перцепције главних политичких актера међународне политичке арене. На бројним примерима који говоре о начину употребе и злоупотребе ове злокобне метафоре показује се сасвим уверљиво да политичка моћ, користећи медије, интерпретира политичке догађаје и даје им значење и боју властитих интереса.

”Говор мржње” – о селективној употреби једне синтагме

Пише: Маринко Лолић
недеља, 24 март 2013 19:06
